

14 ta' Novembru, 1955

Inhallfin :

Is-S.T.O. Sir L. A. Camilleri, Kt., LL.D., *President*;
Onor. Dr. A. J. Montanaro Gauci, C.B.E., LL.D.;
Chev. Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Giuseppe Polidano versus Wilfred Podestà ne.

War Damage Commission — “Determination” — Appell — Terminu — Nullità — Art. 24 (6) tal-Ordinanza II tal-1943.

Appell min decizjoni tal-War Damage Commission għandu jsir fi żmien sitt ijiem tax-xogħol mill-jum ta' dik id-decizjoni; inkella dak l-appell ikun irritu u null.

Imma bier jibda jiddekorri dak it-terminu jekk li d-decizjoni jew “determination” tal-War Damage Commission tkun “final and conclusive”. U biez id-decizjoni tal-Kummissjoni tkun finali u definitiva jekk li jkun jirriżulta mill-kompless li l-kartegġ huwa eżawrit b'mod definitiv, u li l-“Commission” qegħda tikkomunika lill-“claimant” id-decizjoni tagħha b'mod li ma jikkomportax kartegġ ulterjuri.

Il-Qorti;—Rat ir-rikors ta' Giuseppe Polidano, li bih espona illi bil-“claim” numru 12996/1174 tas-sena 1943 giet sottomessa lill-War Damage Commission, għan-nom ta' Gaetana Eleonora Sceberras Trigona, il-“claim” biex isiru x-xogħlijiet ta' rikostruzzjoni fir-razzett Zurrieq Road, Birzebbuġa,.....; illi l-esponent issubentra fil-proprjetà fuq imsemmija b'att ta' xiri.....; illi fit-28 ta' Mejju 1955 (dok. N) il-“Commission” infurmat lill-“claimant” li l-pjanta sottomessa tintitola għal “value payment”, u l-esponent, b'ittra ta' l-istess gurnata (dok. L), spjega lill-“Commission” li r-razzett kien sejjer jiġi miġni fuq l-istess sit u kompatibil-

ment ma' l-eżiġenzi tal-Liġi Sanitarja ; illi b'ittra tal-25 ta' Ġunju 1955 (dok. M) il-"Commission" iddeċediet li tikkonferma d-deċiżjoni tagħha li "The proposed plan submitted still makes your war damage claim qualify for a value payment" (dok. N) ; illi l-esponent iħoss ruħu aggravat minn din id-deċiżjoni tal-"Commission", in kwantu hi ja tmur kontra kull prinċipju ta' ġustizzja naturali. Infatti l-esponenti ma benieq fuq sit differenti minn qabel ; u għalhekk talab li din l-Onorabbli Qorti, prevja, okkorrendo, revoka tad-deċiżjoni tal-istess "Commission" tal-25 ta' Ġunju 1955, tordna lill-"Commission" u tikkundannaha li tħallas is-somma ta' £1,834 assessjata skond l-ittra tal-24 ta' Ottubru 1951. Bl-ispejjeż ;

Rat fil-fol. 28 ir-risposta ta' Wilfred Podestà nomine, li biha eċċepixxa, preliminarment, li l-appell hu irritu u null għaliex sar hagna żmien wara t-terminu stabbilit mill-liġi, u talab li għalhekk l-appell jiġi rreċiħud, bl-ispejjeż. Fil-meritu, qal li d-deċiżjoni tal-War Damage Commission hi ġusta u timmerita konferma ; bl-ispejjeż ;

Trattat l-appell ;

Ikkunsidrat ;

Skond il-liġi — Ord. III tal-1943 — appell simili għandu jsir fi żmien sitt ijiem tax-xogħol mill-ġum tad-deċiżjoni tal-War Damage Commission (art. 24 (6)) ;

Il-konvenut nomine jippretendi li dik id-deċiżjoni tinsab fl-ittra tat-28 ta' Mejju 1955, markata "N", fol. 27 ;

Hu ormaj "Jus receptum", tant fil-ġurisprudenza ngliza kemm ukoll f'dik maltija, illi l-kelma "determination" (deċiżjoni) użata mill-liġi tisser dik id-deċiżjoni li tkun "final and conclusive" ;

Mill-eżami tal-inkartament jidher li l-kontenut tal-ittra fol. 27 ma hux affattu d-deċiżjoni finali u konklużiva. Bl-ittra tad-Dipartiment tat-28 ta' Mejju 1955, fol. 27, is-Segretarju tal-Kummissjoni informa lill-appellant li anki wara li giet kunsidrata l-pjanta li l-perit tiegħu kien baġhat lill-"Commission" bl-ittra tal-4 ta' Mejju 1955 il-"claim" kienet għadha tikkwalifika bħala "value payment". Dak inhar stess, il-perit

tal-appellant reġa kiteb lill-“Commission” l-ittra fol. 25, fejn taha r-raġunijiet tiegħu kontra l-“value payment”. Bl-ittra tal-25 ta’ Gunju 1955, fol. 26, id-Dipartiment ma qalx lill-appellant jew lill-perit tiegħu, “sic et simpliter”, li d-deċiżjoni finali kienet dik tal-ittra tat-28 ta’ Mejju 1955, fol. 27, imma illi “the contents of the letter under reply were duly considered and it is regretted that the decision already communicated to you by this Office letter of the 28th May, 1955, is confirmed” Is-sens veru u letterali tal-ittra tal-25 ta’ Gunju 1955, fol. 26, hu li, wara li ġew ponderati r-raġunijiet addotti mill-perit tal-appellant fl-ittra tat-28 ta’ Mejju 1955, il-“Commission” g’et għall-istess konklużjonijiet ta’ qabel. Dan juri li, almenu sal-ittra tal-25 ta’ Gunju 1955, il-kartegġ kien għadu sejjer, u li kienet dik l-ittra li tista’ tiġi kunsidrata “final and conclusive”. Kieku kien diversament, il-litigji f’dina l-materja kienu jkun infiniti, għaliex ma’ kull ittra tal-Kummissjoni il-“claimant” ikollu jappella bla ma jista’ jgħib il-quddiem, fil-kors ta’ dak li jkun għadu kartegġ, ir-raġunijiet tiegħu, li jistgħu anki jipperswadu l-“Commission”. Biex l-ittra tal-“Commission” tkun finali u konklużiva, jehtieg li jkun jir-riżulta mill-kumpless li l-kartegġ kien ezawrit f’mod definitiv, u li l-“Commission” kienet qeghedha tikkomunika d-deċiżjoni tagħha f’mod li ma jikkomportax kartegġ ulterjuri. F’dan il-każ, il-konsiderazzjoni tar-raġunijiet tal-appellant, espressa-ment imsemmija fl-ittra tal-25 ta’ Gunju 1955, turi li l-ittra tal-“Commission” tat-28 ta’ Mejju 1955 ma setgħetx kienet finali; għax daww ir-raġunijiet ġew sottomessi wara. Hi f’lokha wkoll l-osservazzjoni tad-difensur tal-appellant li, kieku l-ittra tat-28 ta’ Mejju 1955 tal-“Commission” kienet finali, allura ma kienx ikun hemm bżonn li jgħaddi kważi xahar biex tinkiteb l-ittra tal-25 ta’ Gunju 1955 in risposta ta’ dik tal-perit tal-appellant tat-28 ta’ Mejju, 1955. Sinjal li fl-“interim” il-“Commission” kienet qeghedha tikkunsidra l-motivi god-da addotti minnu, għax il-vertenza kienet għadha pendent; Għalhekk kienet l-ittra tal-25 ta’ Gunju 1955 li għandha titqies “final and conclusive”. L-appell sar fit-terminu, għax

peress li d-“dies a quo non computatur in termino”, għalhekk dan beda jgħaddi (peress li s-26 kien il-Hadd) mis-27 ta' Ġunju; u meta wieħed jaqbeż il-festa tal-Imnarja fit-28 ta' Ġunju, u l-Hadd 3 ta' Lulju, jiġi li s-sitt jum kien l-4 ta' Lulju, meta sar ir-rikors tal-appell tempestivament;

Il-Qorti, għal dawn ir-raġunijiet, tiddeċidi billi tichad le-eccezzjoni preliminari tal-konvenut nomine; bl-ispejjeż kontra tiegħu; u tordna li titkomplu t-trattazzjoni.
